

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 10C/191/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114229839
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Káčerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1114229839.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I pred sudkyňou JUDr. Danou Káčerovou v právnej veci žalobcu: V. Z. K., T. S. X.X.XXXX, H. Y. Č.. XX, XXX XX Bratislava, zastúpeného: JAVOR-TOKÁR advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Stará Vajnorská cesta č. 37, 831 04 Bratislava proti žalovanej: Slovenská republika zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, so sídlom Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu škody v sume 3.637,48 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 3.578,46 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75% od 5.4.2013 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Súd žalobu vo zvyšku zamietla.

Súd žalobcovi vo vzťahu k žalovanej priznáva nárok na náhradu trov konania 96,76%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou, pôvodne doručenu Okresnému súdu Lučenec dňa 20.5.2013 postúpenou konajúcemu súdu dňa 27.10.2014, domáhal voči pôvodne označenej žalovanej Slovenskej republike zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR, Ministerstvom vnútra SR, Generálnou prokuratúrou SR, zaplatenia sumy 3.637,48 € spolu s príslušenstvom - 5,75% ročným úrokom z omeškania zo žalovanej sumy odo dňa 5.4.2013 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania titulom náhrady škody. Žalobca si nárok voči žalovanej uplatnil v zmysle ustanovenia § 5, § 6, § 15, § 16 a § 18 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Žalobca si nárok uplatnil titulom nezákonného rozhodnutia, ktoré podľa názoru žalobcu bolo vydané v prípravnom konaní. Žalobca v žalobe uviedol, že dňa 28.11.2007 vydal vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície Lučenec, ČVS:ORP/873/OEK-LC-2007 uznesenie, ktorým vzniesol žalobcovi obvinenie pre trestný čin usmrtenia podľa ustanovenia § 149 ods. 1, ods. 2, písm. a/ Trestného zákona. Uznesením č.k. 2Pv 908/07-9 zo dňa 7.2.2008 prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec sťažnosť žalobcu voči uzneseniu o vznesení obvinenia, podľa ustanovenia § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, zamietol ako nedôvodnú. Dňa 9.5.2008 prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec uznesením sp. zn. 2Pv 908/07 postúpil predmetnú trestnú vec, podľa ustanovenia § 214 ods. 1 Trestného poriadku, Okresnému dopravnému inšpektorátu Lučenec z dôvodu, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie, nie je trestným činom. Generálny prokurátor SR dňa 10.12.2008 rozhodol, že citovaným uznesením bol porušený zákon a uznesenie zrušil. Dňa 13.10.2008 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec obžalobu č. k. 2Pv 908/07-27, ktorú doručil Okresnému súdu Lučenec. Trestné konanie bolo vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 22T 232/2008. Dňa 16.10.2008 vydal Okresný súd Lučenec trestný rozkaz č.k. 22T 232/2008- 170, ktorým uznal žalobcu za vinného zo spáchania trestného činu, podľa ustanovenia § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, za čo bol žalobcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka, ktorého

výkon trestu bol podmienične odložený na skúšobnú dobu tri roky, zároveň žalobcovi bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkého druhu v trvaní troch rokov. Trestný rozkaz žalobca napadol riadnym opravným prostriedkom. Okresný súd následne rozsudkom č. k. 22T 232/2008 -282 zo dňa 03.2.2009 rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Voči predmetnému rozsudku podal riadny opravný prostriedok prokurátor. Krajský súd v Banskej Bystrici, uznesením zo dňa 13.5.2009 sp. zn. 3To 96/2009, zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 5.4.2011 č. k. 22T 232/2008-496 zo dňa 5.4.2011 opäť rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Voči predmetnému rozsudku opäť prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec podal riadny opravný prostriedok dňa 20.5.2011. Krajský súd v Banskej Bystrici, uznesením sp. zn. 3Po 148P/2011 zo dňa 03.8.2011, odvolanie prokurátora zamietol. Žalobca v žalobe právne argumentoval s poukazom na ustanovenie § 1, 3, 4, 5, 18 zákona číslo 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, podľa ktorého ustanovení, nezákonným rozhodnutím je rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom SR, ale aj záväzkami SR vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Žalobca v žalobe ďalej uviedol, že náhrada trov konania je zákonne výslovne zahrnutá do náhrady škody, keďže mu ako poškodenému vznikli tieto trovy v súvislosti s jeho zastupovaním zvoleným advokátom v trestnom konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie. Žalobca v žalobe poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR 4MCdo 15/2009, podľa ktorého v zmysle právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Systematickým, logickým a extenzívnym výkladom dospela súdna prax k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Žalobca pri ustálení výšky uplatnenej náhrady škody vychádzal z ustanovenia § 12 ods. 3 vyhlášky číslo 655/2004 Z. z.. Žalobca na záver žaloby uviedol, že svoj nárok si uplatnil písomnou žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 29.11.2012 doručenou Ministerstvu spravodlivosti SR, Ministerstvu vnútra SR a Generálnej prokuratúre SR. Ministerstvo spravodlivosti SR listom číslo 29872/2012-34 zo dňa 05.12.2012, doručeným žalobcovi dňa 20.12.2012 oznámilo, že vec postúpilo za účelom predbežného prerokovania nároku Ministerstvu vnútra SR. Ministerstvo vnútra SR listom číslo SLV-PS-1130/2012 zo dňa 21.3.2013, doručeným žalobcovi dňa 04.4.2013 oznámilo, že uznesenie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia vo vzťahu k žalobcovi je nutné považovať za zákonné a s poukazom na zákon číslo 412/2012 Z. z. Ministerstvo vnútra SR nie je orgánom verejnej moci, ktorý by mal v tomto prípade konať v mene štátu. Generálna prokuratúra SR doručila žalobcovi dňa 4.4.2013 list zn. XV5 Spr. 111/12-7 zo dňa 12.3.2013, v zmysle ktorého žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku posúdila ako nedôvodnú, žiadosť zamietla z dôvodu, že postup prokurátora v trestnej veci vo vzťahu k žalobcovi bol v súlade so zákonom a nebol zistený nezákonný postup a ani žiadne porušenie zákona.

2. Súd na pojednávaní konanom dňa 06.6.2016 vyhlásil procesné uznesenie v zmysle ktorého, v súlade s vtedy platným Občianskym súdnym poriadkom, ustálil okruh účastníkov konania na strane žalovaného tak, že žalovaným je Slovenská republika zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky. Súd v konaní postupoval v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Cdo 289/2014 zo dňa 14.10.2015, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 1/2016, pod R6 podľa ktorého, ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody, podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z., je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky.

3. Súd na základe vykonaného dokazovania žalobu ako nedôvodnú zamietol. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd mal za to, že žalobca bol v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Lučenec úspešný, keďže v konečnom dôsledku bol právoplatne spod obžaloby, teda skutkov, ktoré sa mu kládli za vinu, oslobodený, no žiadne z rozhodnutí vydaných v rámci uvedeného trestného konania v prípravnom konaní nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť, obdobne ani v konaní pred súdom nedošlo k zrušeniu právoplatného súdneho rozhodnutia pre nezákonnosť.

Súd uviedol, že extenzívnym výkladom zákona č. 58/1969 Zb. ako aj zákona č. 514/2003 Z. z. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod obžaloby, ako to bolo v tomto prejednávanom prípade, avšak uvedený záver nemôže byť prijímaný absolútne a bezvýhradne. Za nesprávny úradný postup a za nezákonné rozhodnutie nemôže byť automaticky považované každé začatie trestného stíhania, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného, resp. obžalovaného, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí trestného prípadu. Súd v tomto kontexte poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Lavrechov proti Českej republike, (sťažnosť č. 57404/08) 20. júna 2013, ktorý vo svojom rozhodnutí konštatoval, že zlučiteľnosť zásahu pri vedení trestného konania voči určitej osobe vyžaduje, aby zásah bol zákonný, bol vo všeobecnom záujme a bol primeraný. To znamená, že musí predstavovať "spravodlivú rovnovahu" medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti a požiadavkami na ochranu základných práv jednotlivca. V tomto kontexte ESLP odkázal na svoju rozhodovaciu činnosť (medzi mnohými ďalšími precedensmi, napríklad Beyeler proti Taliansku [veľký senát], č. 33202/96, § 107, ESLP 2000-I a Gladysheva proti Rusku, cit. vyššie, § 65). Pokiaľ ide o podmienku "zákonnosti", súd vo vzťahu k predmetnému rozsudku ESLP uvádza, že aj v prejednávanvej veci nič nenaznačuje, že by vyšetrovateľ, prokurátor a súd ustanovenia Trestného poriadku a Trestného zákona uplatnili zjavne nesprávne alebo takým spôsobom, aby dosiahli svojvoľné závery. Neexistuje ani žiadna známka toho, že by príslušné ustanovenia, podľa ktorých orgány činné v trestnom konaní konali, neboli dostupné, presné a predvídateľné. Súd v súlade s vysloveným právnym názorom ESLP skúmal, či vedením trestného konania voči žalobcovi bol sledovaný legitímny cieľ riadneho vedenia trestného konania. ESLP konštatoval, že vedením trestného konania ide o boj proti trestnej činnosti a jej prevenciu, ktoré spadajú do všeobecného záujmu uvedeného v článku 1 Protokolu č.1. ESLP vo svojom rozsudku poznamenal, že skutočnosť, že bol sťažovateľ v prejednávanvej veci zbavený obžaloby, samo o sebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo nezákonné alebo od začiatku inak vadné. ESLP konštatoval, že dôkazné požiadavky, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba uznaná vinnou (obvykle označované ako dôkaz nad rozumnú pochybnosť), sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná (v tomto prípade sú obvykle označované ako dôvodné podozrenie, že osoba spáchala trestný čin). Z tohto dôvodu teda môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré pri súdnom konaní nevyústia do odsúdenia.

V prejednávanom prípade konajúci súd dospel, na základe obsahu pripojeného spisu sp. zn. 22T/232/2008 Okresného súdu Lučenec, ktorého súčasťou je aj vyšetrovací spis k záveru, že na vydanie uznesení - o začatí trestného stíhania a uznesenia o vznesení obvinenia orgánmi činnými v trestnom konaní voči žalobcovi boli v čase ich vydania splnené všetky zákonné predpoklady, z ktorého dôvodu neboli príslušnou prokuratúrou zrušené v konaní o sťažnosti. V čase vydania oboch uznesení existovala, na základe vykonaného dokazovania v trestnom konaní, pravdepodobnosť o spáchaní tam definovaného skutku žalobcom, ktorá sa však v trestnom konaní vedenom pred súdom napokon nepotvrdila. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v ustanovení § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia, podľa zákona ako aj podľa citovaného rozsudku ESLP postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania pred súdom. V tejto súvislosti súd poukázal aj na obsah nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13. novembra 2013, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr, z rôznych dôvodov, nepotvrdila. Začatie trestného stíhania voči žalobcovi bolo odôvodnené na základe zisteného skutkového stavu v prípravnom konaní. Oslobodzujúci rozsudok, vyhlásený Okresným súdom Lučenec, bol vyhlásený na základe doplneného dokazovania pred súdom. Súd taktiež uviedol, že v konaní nemohla byť preukázaná ani príčinná súvislosť medzi vznikom uplatneného nároku v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, keďže žiadne z rozhodnutí orgánu verejnej moci nebolo príslušným orgánom pre nezákonnosť zrušené v rámci vedenia trestného konania. Súd na základe vykonaného dokazovania a na základe citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky a rozsudku ESLP žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol. Súd mal jednoznačne za to, že v prípravnom konaní, ako aj počas vedenia trestného konania pred súdom, boli splnené zákonné podmienky pre začatie a pre vedenie trestného konania vo vzťahu k žalobcovi. Vydaním uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 28.11.2007 nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania vyjadrených v ustanovení § 2 Trestného poriadku, v zmysle ktorých pre vznesenie obvinenia podľa

zákona postačuje, že zistené okolnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin, a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovaného je až vecou dokazovania pred súdom. Vychádzajúc zo záverov F. C. V. S. Y. bolo vznesenie obvinenia žalobcovi dôvodné. Z odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu v Lučenci, sp. zn. 22T 232/2008-496 zo dňa 05.04.2011 je zrejmé, že odstránenie zásadných rozporov znaleckých posudkov bolo možné až aplikovaním záverov znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, a preto nemožno od orgánov činných v trestnom konaní spravodlivo očakávať, aby nesprávnosť záverov F. C. V. S. Y. indikovali sami. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd má za to, že v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi boli splnené všetky zákonom určené podmienky, nakoľko výsledky prípravného konania odôvodňovali záver, že žalobca spáchal skutok, ktorý mu bol v obžalobe kladený za vinu, pričom až na podklade záverov znaleckého posudku organizácie Expert Group, s.r.o. a Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline, ktoré sa nestotožňovali so znaleckým posudkom vyhotoveným v prípravnom konaní, bol žalobca spod obžaloby oslobodený, a preto namietané uznesenie o vznesení obvinenia nemožno automaticky považovať za nezákonné rozhodnutie, bez posúdenia a zohľadnenia osobitostí konkrétnej trestnej veci.

V konaní nebolo sporné, že žalobca bol v trestnom konaní zastúpený advokátom (vyšetrovací spis, v ktorom na č. I. 8 je založené písomné splnomocnenie udelené žalobcom N. V. U., Z., aby ho zastupoval ako obvineného v trestnom konaní), ktorý počas trestného konania vykonal úkony právnej služby, ktorých cenu žalobcovi vyúčtoval a žalobca trovy obhajoby právnemu zástupcovi zaplatil. Súd však nevykonal dokazovanie za účelom preverenia správnosti uplatnenej výšky náhrady škody, a to z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko ak nebola splnená čo aj len z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za vznik škody súd žalobu zamietne, nakoľko tak, ako súd uviedol vyššie, všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu za vznik škody musia byť splnené kumulatívne, nepostačuje splnenie len niektorých z podmienok.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie bol zrušený uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 10Co/55/2017-243 zo dňa 25. januára 2018.

5. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní podaného žalobcom. Odvolací súd postupoval podľa ustanovenia § 380 C. s. p. a § 389 ods. I písm. c) C. s. p. (zákon č. 160/2015 Z. Z. v znení účinnom od 01. 07. 2016, Civilný sporový poriadok). Odvolací súd vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 378 ods. 1 C. s. p. a vyhodnotil, že odvolanie žalobcu bolo dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy. Odvolací súd poukázal na ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. (zákon č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016) podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

Odvolací súd vyšpecifikoval predmet odvolacieho konania, ktorým bolo posúdenie vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu žalobcu domáhajúceho sa náhrady škody vo výške 3.637,48 € s 5,75 % úrokom z omeškania od 05.04.2013 do zaplatenia zamietol, a ktorá mala žalobcovi vzniknúť v súvislosti s uznesením vyšetrovateľa Úradu justičnej a kriminálnej polície Policajného zboru zo dňa 28. 11. 2007, ČVS: ORP-873/OEK-LC-2007, ktorým mu bolo vznesené obvinenie za prečin usmrtienia (dopravná nehoda zo dňa 03.10.2007 s usmrtением chodkyne), t. j. náhrady škody v súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím a trestným konaním, ktoré bolo voči nemu vedené a spočívajúcej v nákladoch vynaložených na trovy nutnej obhajoby, nakoľko bol spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Lučenec zo dňa 05. 04. 2011, č. k. 22T/232/2008 - 496 oslobodený, keď prvoinštančný súd dospel k záveru, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dňa 28.11.2007 nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, nakoľko v čase jeho vydania boli splnené všetky zákonom určené podmienky, keďže výsledky prípravného konania odôvodňovali záver, že žalobca skutok, ktorý mu bol v obžalobe kladený za vinu, spáchal.

Odvolací súd pri svojej argumentácii v zrušujúcom rozhodnutí poukázal na ustanovenie § 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré určuje rozsah zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci tak, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Odvolací

súd poukázal aj na znenie ustanovenia § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Zároveň odvolací súd poukázal na ustanovenie § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo trestné stíhanie zastavené alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Odvolací súd konštatoval, že žalobca vo svojom odvolaní poukázal na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. decembra 2016 z odôvodnenia ktorého vyplýva, že zmyslom a účelom zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je ustanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné. Za predpoklady pre priznanie takejto náhrady škody, tak už uvádzaný v ustanovení § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., považuje okrem iného vydanie nezákonného rozhodnutia a tiež jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené na to príslušným orgánom práve z dôvodu nezákonnosti. Z takéhto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejmy (II. ÚS 25/2011).

Odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí uviedol, že Ústavný súd Slovenskej republiky v uvedenom Náleze zdôraznil, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 01. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom účinného do 30. júna 2004. Doterajšia súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená, a dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté súdnou judikatúrou v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009) a svojou rozhodovacou činnosťou ho v prevažnej miere potvrdzuje aj ústavný súd (napríklad III. ÚS 117/06, I. ÚS 320/2016, I. ÚS 395/2016 a iné).

Odvolací súd uviedol, že pre správnu interpretáciu ustanovenia § 6 ods. 1, prvej vety zákona č. 514/2003 Z. z. nestačí vychádzať len z jeho jazykového znenia a doslovného gramatického výkladu, ale je nevyhnutné uplatniť výklad systematicky a teleologicky. Z hľadiska systematického výkladu možno dospieť k záveru, že aplikácia ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. prichádza do úvahy aj v prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Z hľadiska teleologického výkladu nemožno lipnúť na formálnom zrušení (zmene) namietaného nezákonného rozhodnutia, ale je potrebné splnenie tejto podmienky vykladať extenzívne.

Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedenú argumentáciu konštatoval, že sa nestotožnil s tvrdením súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je možné automaticky považovať za nezákonné rozhodnutie nakoľko, ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takýchto okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca napriek tomu, že v čase jeho vydania boli splnené všetky zákonom určené podmienky, keďže výsledky prípravného konania odôvodňovali záver, že žalobca skutok, ktorý mu bol v obžalobe kladený za vinu spáchal.

Odvolací súd konštatoval, že právne závery súdu prvej inštancie vychádzajúce zo zistenia, že výsledky prípravného konania odôvodňovali záver, že žalobca spáchal skutok, ktorý mu bol v obžalobe kladený za vinu, v dôsledku čoho nebolo možné uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné, nevychádzajú z právnych úvah, uvedených v citovanom Náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky, z ktorého zároveň vyplýva, že v materiálnom právnom štáte musí štát niesť objektívnu zodpovednosť

za konanie svojich orgánov, ak nimi zasiahol do základných práv občana s tým, že pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánu činného v trestnom konaní nie je rozhodujúce ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

Odvolačný súd konštatoval, že právna argumentácia súdu prvej inštancie, že v konaní nemohla byť preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom uplatneného nároku v súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia, nakoľko ani jedno z rozhodnutí orgánu verejnej moci nebolo príslušným orgánom pre nezákonnosť v rámci vedenia trestného konania zrušené, bola absolútne nesprávna a v rozpore s aktuálnou judikatúrou, na ktorú odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí poukázal.

6. Úlohou súdu prvej inštancie je opätovne rozhodnúť o nároku žalobcu v intenciách uvedených odvolacím súdom v zrušujúcom rozhodnutí, v ktorom prezentoval právny názor, ktorým je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 C. s. p.).

7. Súd prvej inštancie v súlade s právnou argumentáciou odvolacieho súdu o opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcom vykonal dokazovanie v rozsahu námietok vznesených žalovanou, ktorá namietala nesprávnosť účtovanej odmeny zvoleným právnym zástupcom žalobcu za úkony právnej služby vykonaných právnym zástupcom žalobcu v deň 13.3.2008 a vo vzťahu k účelnosti a hospodárnosti trov právneho zastúpenia. Súd pri rozhodovaní postupoval v súlade ustanovením § 151 ods.1,2 CSP, podľa ktorého skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

8. Žalovaná namietla, že odmena za úkony právnej služby vykonaných právnym zástupcom žalobcu v deň 13.3.2008 nie je správne vyčíslená z dôvodu, že v tento deň sa právny zástupca žalobcu zúčastnil výsluchu znalca a výsluchu svedka, no tieto úkony nepresiahli v súčte dve hodiny čistého času a teda právnenému zástupcovi nevznikol nárok účtovať si v tento deň odmenu za dva úkony právnej služby, ale len za jeden úkon právnej služby. Vo vzťahu k neúčelnosti trov právneho zastúpenia žalovaná argumentovala tým, že žalobca si mal zvoliť právneho zástupcu v rámci sídla Okresného súdu v Lučenec, na ktorom bolo vedené trestné stíhanie žalobcu a tak mal žalobca predísť vzniku trov trestného konania spočívajúcich v účtovaných nákladoch titulom cestovného, náhrady za spotrebu PHM, náhrady za stratu času na ceste v tak vysokej sume.

9. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1, písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (platnom a účinnom v rozhodnom období) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím,

Podľa ustanovenia § 5 ods.1 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ustanovenia § 6 ods.1 cit. zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 cit. zákona právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa ustanovenia § 15 ods.1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 cit. zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa ustanovenia § 18 ods.1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 cit. zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 3, veta prvá cit. zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom.

Podľa ustanovenia § 44 ods.1 Trestného poriadku obhajca je povinný poskytovať obvinenému potrebnú právnu pomoc, na obhajovanie jeho záujmov účelne využívať prostriedky a spôsoby obhajoby uvedené v zákone, najmä starať sa o to, aby boli v konaní náležité a včas objasnené skutočnosti, ktoré obvineného zbavujú viny alebo jeho vinu zmierňujú.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 cit. zákona obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní úkonov podľa ustanovenia § 213 ods. 2 až 4.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 6 cit. zákona obhajca je oprávnený na náklady obhajoby zaobstarávať a predkladať dôkazy.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta a riadiť sa jeho pokynmi. Ak sú pokyny klienta v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi, nie je nimi viazaný. O tom klienta vhodným spôsobom poučí.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 2 cit. zákona advokát je povinný pri výkone advokácie konať čestne a svedomito, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a uplatňovať v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia pokladá za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

Podľa ustanovenia § 14 ods.1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb(platnej a účinnej ku dňu účtovania sporného úkonu právnej služby) odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú aj začatú hodinu,
- c) písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej,
- d) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, 4) pri konaní o dohode o vine a treste, pri konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín,
- e) vypracovanie právneho rozboru veci,
- f) rokovanie s protistranou, a to za každé dve začaté hodiny,
- g) návrh na predbežné opatrenie, ak dôjde k nemu pred začatím konania, odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, mimoriadne dovolanie, sťažnosť proti rozhodnutiu o návrhu na obnovu konania, podnet na podanie sťažnosti pre porušenie zákona,
- h) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Podľa ustanovenia § 15, písmeno a/,b/ cit. vyhlášky advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy;na náhradu za stratu času (§ 17).

Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 cit. vyhlášky na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 5) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa ustanovenia § 17 ods.1 cit. vyhlášky pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

10. Súd na základe výsluchu žalobcu a na základe obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 22T232/2008, súčasťou ktorého je aj vyšetrovací spis Okresného riaditeľstva PZ v Lučenci, Úradu justičnej a kriminálnej polície SR číslo: ČVS: ORP-873/OEK-LC-2007 mal za preukázané, že žalobca dňa 19.12.2007 splnomocnil N.. V. N., advokáta, so sídlom v Bratislave, na ul. Stará Vajnorská cesta č. 37, aby ho zastupoval ako obvineného v trestnom konaní (súd dodáva, táto okolnosť medzi stranami nebola sporná). Z obsahu vyšetrovacieho spisu mal súd preukázané, že žalobca bol uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície Lučenec : ČVS:ORP-873/OEK-LC-2007 obvinený pre trestný čin usmrtienia podľa ustanovenia § 149, ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. Uznesením č. k. 2Pv 908/07-9 zo dňa 7.2.2008 prokurátor Okresnej prokuratúry

Lučenec sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol ako nedôvodnú. Dňa 9.5.2008 prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec uznesením sp. zn. 2Pv 908/07 postúpil predmetnú trestnú vec, podľa ustanovenia § 214 ods. 1 Trestného poriadku, Okresnému dopravnému inšpektorátu Lučenec z dôvodu, že skutok, pre ktorý je vedené trestné stíhanie, nie je trestným činom. Generálny prokurátor SR dňa 10.12.2008 rozhodol, že citovaným uznesením bol porušený zákon a uznesenie zrušil. Dňa 13.10.2008 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec obžalobu č. k. 2Pv 908/07-27, ktorú doručil Okresnému súdu Lučenec. Trestné konanie bolo vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 22T 232/2008. Dňa 16.10.2008 vydal Okresný súd Lučenec trestný rozkaz č. k. 22T 232/2008 - 170, ktorým uznal žalobcu za vinného zo spáchania trestného činu, podľa ustanovenia § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, za čo bol žalobcovi uložený trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka, ktorého výkon trestu bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu tri roky, zároveň žalobcovi bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkého druhu v trvaní troch rokov. Trestný rozkaz žalobca napadol riadnym opravným prostriedkom. Okresný súd následne rozsudkom č. k. 22T 232/2008 -282 zo dňa 3.2.2009 rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby oslobodil z dôvodu, že skutok nie je trestným činom. Voči predmetnému rozsudku podal riadny opravný prostriedok prokurátor, následne Krajský súd v Banskej Bystrici, uznesením zo dňa 13.5.2009 sp. zn. 3To 96/2009, zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 5.4.2011 č. k. 22T 232/2008-496 zo dňa 5.4.2011 opäť rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby oslobodil, pretože skutok nie je trestným činom. Voči predmetnému rozsudku opäť prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec podal riadny opravný prostriedok dňa 20.5.2011. Krajský súd v Banskej Bystrici, uznesením sp. zn. 3Po 148P/2011 zo dňa 03.8.2011, odvolanie prokurátora zamietol.

11. Žalobca súdu doručil spolu so žalobou vyčíslenie trov právneho zastúpenia spolu s dokladom o ich zaplatení zvolenému právnomu zástupcovi. Zvolený právny zástupca žalobcu si trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním žalobcu v trestnom konaní, vyčísli celkovo na sumu 3.978,- € za úkony obhajoby vykonané v trestnom konaní podľa vyčíslenia faktúrou č. 2011037 zo dňa 6.9.2011 v spojení s vyúčtovaním trov právneho zastúpenia zo dňa 6.9.2011. Právny zástupca žalobcu mal so žalobcom uzatvorenú osobitnú dohodu o zmluvnej odmene za poskytnutie právnych služieb, titulom ktorej fakturoval žalobcovi sumu 3.978,- €, ktorú sumu žalobca zvolenému právnomu zástupcovi zaplatil v dvoch splátkach, a to dňa 7.9.2011 v sume 2.000,- € a dňa 8.9.2011 v sume 1.978,- €. Podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. v spojení s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, si žalobca z vynaložených nákladov obhajoby v prejednávanej veci uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 3.637,48 €. Právny zástupca žalobcu vo vyčíslení trov právneho zastúpenia špecifikoval jednotlivé úkony právnej služby, cestovné, náhradu za stratu času na ceste.

12. Súd vo vzťahu k námietke žalovanej k nesprávne účtovanej odmene za úkony právnej služby vykonaných právnom zástupcom žalobcu dňa 13.3.2008 vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom pripojeného vyšetrovacieho spisu. Právny zástupca žalobcu sa dňa 13.3.2008 zúčastnil výsluchu znalca ako aj svedka. Zo zápisnice o výsluchu znalca vyplýva, že výsluch začal o 9.30 hodine a bol ukončený o 11.00 hodine. Zo zápisnice o výsluchu svedka vyplýva, že výsluch bol začatý o 11.10 hodine a ukončený o 11.30 hodine.

Po preskúmaní spisového materiálu súd zamietol časť uplatneného nároku na náhradu škody žalobcom v sume 59,02 € spolu s príslušenstvom (52,71 € - odmena za jeden úkon právnej služby + 6,71 režijný paušál). V súlade s citovanou právnou úpravou obhajcovi patrí odmena vo výške základnej sadzby za účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo za konanie pred súdom alebo iným orgánom, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín. Na účel nároku obhajcu na odmenu je teda podstatné trvanie na seba nadväzujúcich úkonov právnej služby, nie ich počet, pričom, ak by bola medzi týmito úkonmi dlhšia prestávka, súd by ich hodnotil ako samostatné úkony právnej služby. V tomto prípade išlo o účasť pri vyšetrovacích úkonoch dňa 13.3.2008 - výsluch znalca v čase 9.30-11.00 hod. a výsluch svedka v čase 11.10 - 11.30 hod., ktoré sa konali v jeden deň, pričom ich celkový čas nepresahuje dve hodiny. Súd poukazuje aj na rozhodnutie NS SR č. 26/1998, podľa ktorého, ak bolo vykonaných viac vyšetrovacích úkonov v priebehu toho istého dňa, na tom istom mieste a obhajca sa ich zúčastnil, je potrebné postupovať rovnako ako v prípade konania pred súdom, tzn. rátať čistý čas ich trvania po odrátaní času ich prerušenia, napr. z dôvodu prestávok počas úkonu alebo medzi jednotlivými úkonmi a pre priznanie odmeny zarátat každé dve začaté hodiny. Súd teda za účasť na výsluchoch dňa 13.3.2008 priznal žalobcovi nárok na náhradu škody vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby spolu s prísluňajúcim režijným paušálom, keďže účasť na nich nepresahovala dve hodiny.

Zo súčtu času vyplýva, že úkony právnej služby nepresiahli dve hodiny čistého času, čiže právnenému zástupcovi žalobcu patrila odmena len za jeden úkon právnej služby vykonaný dňa 13.3.2008 v sume 59,02 € (cena právneho úkonu v sume 52,71 € + režijný paušál v sume 6,31 €) a nie aj v sume totožnej vo výške 59,02 € za druhý úkon právnej služby vykonaný v deň 13.3.2008.

Žalovaná cenu účtovaných ostatných úkonov právnej služby a výšku paušálneho nároku nenamietala.

13. Žalovaná namietala neúčelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia, ktoré vznikli žalobcovi v súvislosti s vedením trestného konania.

Pojem "účelný" je nevyhnuté chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi (napr. opakované uplatnenie náhrady za prevzatie a prípravu zastupovania, nepotrebné konzultácie s klientom, neprimerané účtovanie cestovného, straty času na ceste atď...). Vzhľadom na ústavne zaručené právo na právnu pomoc nie je možné prostredníctvom uvedeného termínu (neúčelne vynaložené náklady konania) vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by tak z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných účastníkov ju diskriminovať. Účastníka nie je možné sankcionovať tým, že mu nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že si mal v konaní zvoliť právneho zástupcu v mieste sídla súdu na ktorom bolo voči zastúpenému - v tomto prípade žalobcovi vedené trestné konanie.

Trovy vynaložené účastníkom konania v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelné vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby. (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 481/2015 zo 6. októbra 2015)

Súd s poukazom na ustanovenie § 18 zákona č. 514/2003 Z.z a s poukazom na citované ustanovenia § 15, § 16 ods. 3, ods. 4, § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom v čase poskytnutia právnej služby zvoleným advokátom žalobcovi (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“) a s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 3 zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov žalobe vo zvyšku v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi nárok na náhradu škody, ktorá žalobcovi vznikla zaplatením odmeny zvolenému právnenému zástupcovi v trestnom konaní titulom náhrady cestovných výdavkov vo výške 1.265,99 € (cestovné v sume 930,01 € + náhrada za spotrebované PHM v sume 335,98 €) a titulom náhrady za stratu času na ceste vo výške 1.366,92 €. Spolu odmena a náhrady predstavovali sumu 3.578,46 €, t. j. po prepočte konverzným kurzom (cena úkonov právnej služby v sume 844,35 €, režijný paušál ku každému priznanému úkonu právnej služby v sume 101,20 €, okrem nepriznanej odmeny za jeden úkon právnej služby v deň 13.3.2008, cestovné v sume 930,01 €, náhrada za spotrebované PHM v sume 335,98 €, náhrada za stratu času v sume 1.366,92 €).

Zvolený právny zástupca žalobcu nemal pobočku advokátskej kancelárie v sídle Okresného súdu Lučenec. Žalobca si zvolil právneho zástupcu v mieste svojho bydliska, čo súd vyhodnotil ako účelné zvolenie si právneho zástupcu vzhľadom na nevyhnutnosť operatívnej spolupráce medzi žalobcom a zvoleným právnym zástupcom počas vedenia trestného konania voči osobe žalobcu.

Námietku žalovanej, že účasť právneho zástupcu žalobcu na niektorých z pojednávaní vedených súdom nebola účelná z dôvodu, že rozhodnutie súdu bolo realizované v kontexte so závermi znalca súd vyhodnotil ako účelovú a nedôvodnú. Predsa zvolený právny zástupca a žalobca majú právo zúčastniť sa každého vyšetrovacieho úkonu vedeného počas trestného úkonu ako aj pojednávaní vedených súdom počas trestného konania.

Podľa citovaného ustanovenia § 15 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu hotových výdavkov účelne a preukázateľne vynaložených v súvislosti s poskytovaním právnych služieb, najmä na súdne poplatky a iné poplatky, cestovné a telekomunikačné výdavky a výdavky za znalecké posudky, preklady a odpisy ako aj na náhradu za stratu času (§ 17). Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy (zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách), ak táto vyhláška neustanovuje inak. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť

patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

14. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu zaviazal žalovanú na náhradu škody žalobcovi v sume 3.578,46 € spolu s príslušenstvom (v nepatrnej výške súd žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol). Žalobca bol v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby a v tejto súvislosti odvolací súd mal za to, že uznesenie o vznesení obvinenia (voči ktorému žalobca podal sťažnosť a ktorá bola prokurátorom zamietnutá ako nedôvodná), bolo potrebné považovať za nezákonné rozhodnutie v kontexte s rozhodnutiami citovanými odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení. Žalobca v súvislosti s vedením trestného konania voči jeho osobe si zvolil právneho zástupcu na jeho zastupovanie - a to advokáta, ktorý v súvislosti s realizáciou obhajoby žalobcu v trestnom konaní vykonal úkony právnej služby, ktorých cenu žalobcovi vyúčtoval a žalobca účtovanú odmenu zvolenému právnenému zástupcovi zaplatil. Škoda žalobcovi spočívajúca v zaplatení odmeny zvolenému právnenému zástupcovi, ktorý žalobcu zastupoval v trestnom konaní vznikla výhradne v príčinnej súvislosti s vedením trestného konania voči osobe žalobcu, ktoré skončilo oslobodením žalobcu s pod obžaloby. Trovy trestného konania (až na námietku žalovanej k účtovaným úkonom právnej služby v 13.3.2008, ktorej súd vyhovel zamietnutím časti žaloby) boli účtované v správnej výške(ich suma nebola žalovanou spochybnená) a boli vynaložené účelne.

Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu mal za preukázané všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu na majetku žalobcu, ktorú si v konaní uplatnil - vznik škody, vydanie nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní, voči ktorému bola podaná sťažnosť žalobcom zamietnutá prokurátorom a príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím.

Žalobca požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie uplatneného nároku podľa ustanovenia § 15 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorá však žalobcovi neposkytla náhradu škody.

15. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka (ďalej OZ) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Súd žalovanú zaviazal aj na zaplatenie príslušenstva žalovanej pohľadávky, ktorým je úrok z omeškania vo výške 5,75% z priznanej sumy 3.578,46 € odo dňa 5.4.2013 do zaplatenia z dôvodu, že žalobca si svoj nárok uplatnil u žalovanej písomnou žiadosťou zo dňa 29.11.2012 o predbežné prerokovania nároku. Generálna prokuratúra listom zo dňa XV/5 Spr. 111/12-7 zo dňa 12.3.2013, doručeným žalobcovi dňa 4.4.2013 žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku posúdila ako nedôvodnú a túto zamietla.

17. Podľa ustanovenia § 218 ods.1 CSP obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku súd rozhodne tiež o nároku na náhradu trov konania, ak sa o ňom nerozhoduje samostatne.

Podľa ustanovenia § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa ustanovenia § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Súd priznal žalobcovi vo vzťahu k žalovanej nárok na náhradu trov konania 96,76% podľa pomeru úspechu strán sporu v konaní.

Žalobca mal neúspech v konaní 1,62% (zamietnutá časť uplatneného nároku voči žalovanej), úspech žalobcu v konaní bol 98,38% (priznaný nárok žalobcovi). Žalovaná mala úspech v konaní 1,62% (vo vzťahu k zamietnutému nároku žalobcu), neúspech 98,38% (vo vzťahu k priznanému nároku žalobcovi). Čistý úspech žalobcu voči žalovanej bol 96,76% (98,38%-1,62%).

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)/ § 363 CSP/. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/§ 364 CSP/.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci/ § 365 ods.1 CSP/.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej /§ 365 ods.2 CSP/.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania/§ 365 ods.3 CSP/.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie/ § 366 CSP/.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie.